

1777 7/12 15: 2. Beh. af F. t. L. om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden m. m. 1778

øvrigt aander en saadan Protest ogsaa den dybeste Mistillid til det kommunale Styre, en Mistillid, som er ganske ugrundet. Der foreligger ikke Eksempler paa, at det kommunale Styre har vanrøgtet sin Opgave. Der kan være Kommuner, der er kommet særlig langt ned i økonomiske Besværligheder, men saa er der særlige Grunde derfor.

Et Vanheld er det da ogsaa for Venstre, at Protesten mod Skatteudskrivningen i lige saa høj Grad rejstes mod Venstres Skatte-standpunkt. Det kan ikke være anderledes, thi § 7 i det af det største Mindretal stillede Forslag aabner jo Kommunerne Adgang til at udskrive de personlige Kommuneskatter præcis paa samme Maade, som det sker i Regeringsforslaget. Man gør det desuden til en Pligt for Kommunerne at paalægge andre Skatter efter en bestemt angiven Form, en Form, der i mangfoldige Købstæder vil virke meget uheldigt. Om Højres Standpunkt til Skatteudskrivningen, saaledes som det har fundet Udtryk i det af det andet Mindretal stillede Forslag, har jo den højtærede Indenrigsminister udtalt sig, og jeg kan i et og alt tiltræde de Betragtninger, han gjorde gældende. Forholdet vil efter Højres Skatte-standpunkt blive det, at en Mængde fattige i Kommunerne vil faa et ekstra Skattepaalæg uden at faa nævneværdig eller maaske slet ingen Andel i de Dyrtidsforanstaltninger, der kan træffes i Henhold til Højres Forslag. Saa stiller det andet Mindretal til Raadighed for Kommunerne 20 pCt. af den ekstraordinære Skat, Krigsskatten. 10 pCt. deraf tilfalder den Kommune, i hvilken Skatten er opkrævet, de andre 10 pCt. indgaar i en Fond og fordeles af et Udvalg, bestaaende af delegerede fra de to Finansudvalg og Indenrigsministeren. De 10 pCt., der skal tilfalde de forskellige Kommuner, efter som der har været ekstraordinær Skatteopkrævning i dem, er ganske sikkert til Fordel for de rige og velstillede Kommuner, i hvilke der bor Folk, som har haft Indtægter, hvoraf de skulde svare en stor ekstraordinær Skat. Men i en Mængde Kommuner er Forholdet det, at der ingen ekstraordinær Skat har været, idet der ingen ekstraordinær Krigsfortjeneste har været, og saa bliver Forholdet det, at disse Kommuner faar 10 pCt. af ingenting. Det, der for en Mængde Kommuner stilles i Udsigt ved Højres Forslag, at de kan faa 10 pCt. af

ingenting eller omtrent ingenting, det laves der ikke mange Dyrtidsforanstaltninger for. De øvrige 10 pCt. fordeles efter Regler, som ingen ved det fjerneste om. Det er fuldkommen rigtigt, som den højtærede Indenrigsminister sagde, at man ikke kan sætte sin Lid til de Beløb, der kan blive uddelt til de enkelte Kommuner af disse 10 pCt., thi ingen ved, hvilke Beløb de kan faa, ingen kender de Regler, hvorefter Beløbet skal fordeles (*Ellinger*: Trangen!). Trangen — det har det ærede Medlem glemt at udtrykke i sit Forslag. Oprindeligt saa jeg noget om, at anspændte Kommuner skulde have som særlig Andel en vis Procent, men i det Forslag, som her foreligger, er der intet som helst om, at der skal være en særlig Trang til Stede. (*Ellinger*: Jo, det staar der!).

Efter Forhandlingerne her i Salen at dømme maa man gaa ud fra, at Lovforslaget, som det bliver vedtaget her, ikke vil vinde udelt Anklang i det andet høje Ting, men at man der vil tage et andet Standpunkt end Flertallet her. Vi faar da Lovforslaget tilbage, rimeligvis i en ringere Skikkelse end den, hvori det her foreligger, og det beklager jeg. Det vil i Virkeligheden ikke sige andet, end at det, som vi frygter, har en højere Grad af Sandsynlighed for sig, end det ellers vilde have, nemlig dette, at det kommunale Initiativ vil vise sig for svagt, saaledes at Foranstaltninger mod Dyrtiden ikke bliver truffet i det Omfang, som Rimelighed byder og Trangen kræver. Vi har da ogsaa i Betænkningen været med til at udtale, at dersom det skulde vise sig, at det kommunale Initiativ ikke strækker til, saaledes at Dyrtidsforanstaltningerne ikke bliver truffet i det Omfang, Forudsætningen har været og det maa anses for paakrævet, maa vi forbeholde os at stille Forslag om yderligere Foranstaltninger.

Til Slut skal jeg gøre et Par Bemærkninger til enkelte specielle Udtalelser, fremførte af det ærede Medlem fra Verringe (Jensen-Sønderup) og det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (*Ellinger*).

Det ærede Medlem fra Verringe sagde, at Venstres Standpunkt til Børnebespisningen var dikteret ud fra den Betragtning, at det paahvilede Hjemmene at give Børnene Mad, og at naar de blev sat i Stand dertil, var der ingen som helst Grund til at tro;